

Lamiglówka

Jak wykonać taką „lamiglówkę” — podajemy na str. 81. Jak natomiast łączyć i rozłączać jej ogniwa — tego nie podajemy. Połamcie sobie głowy sami...

NA WARSZTACIE

Pod redakcją Jerzego Niebojewskiego

PRASA INTROLIGATORSKA (Michał Rosolak) — LAMIGŁÓWKA — PRYZRZĄD DO BADANIA LAMP RADIOWYCH (mgr inż. Sławomir Zieliński) — SWIECZNIK (Zygmunt Przybyłowski) — PATERA DO OWOCÓW (Józef Świecik) — SAMOCZYNNĄ ZASŁONĄ DO WIESZAKA (Stanisław Sabat)

PRASA INTROLIGATORSKA

Prasa introligatorska należy do nieodzownych urządzeń pomocniczych, używanych przy wykonywaniu różnorodnych prac z papieru, kartonu i tektury, przede wszystkim zaś do zaprasowywania i obcinania zeszytych klocków książek i brulionów.

Prasa introligatorska (ulepszona) przedstawiona na (rys. 1) odznacza się wieloma zaletami, których używane dotychczas prasy z drewnianymi śrubami nie posiadały.

Jedną z nich jest zastosowanie śrub stalowych o gwincie prostokątnym jako gwincie trwałszych i wytrzymalszych od śrub drewnianych o gwincie trójkątnym.

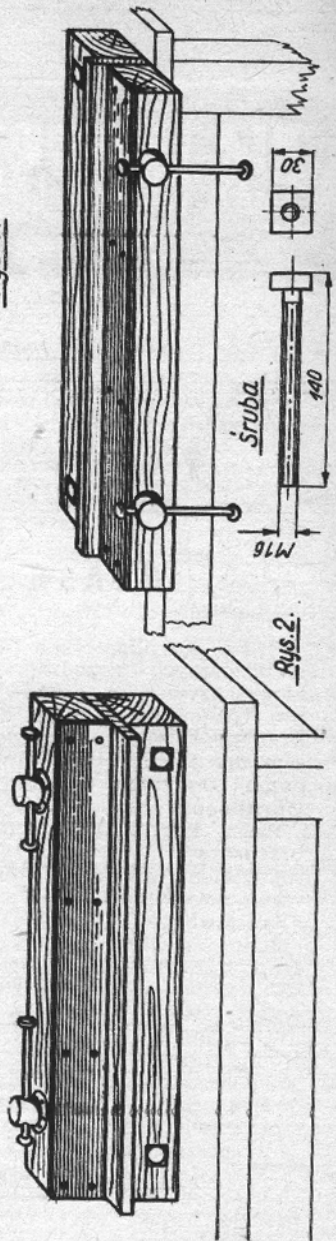
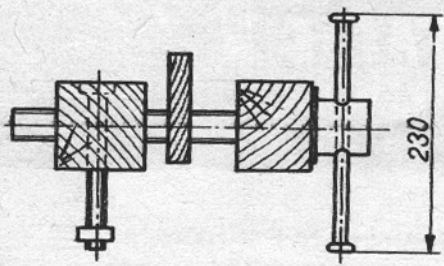
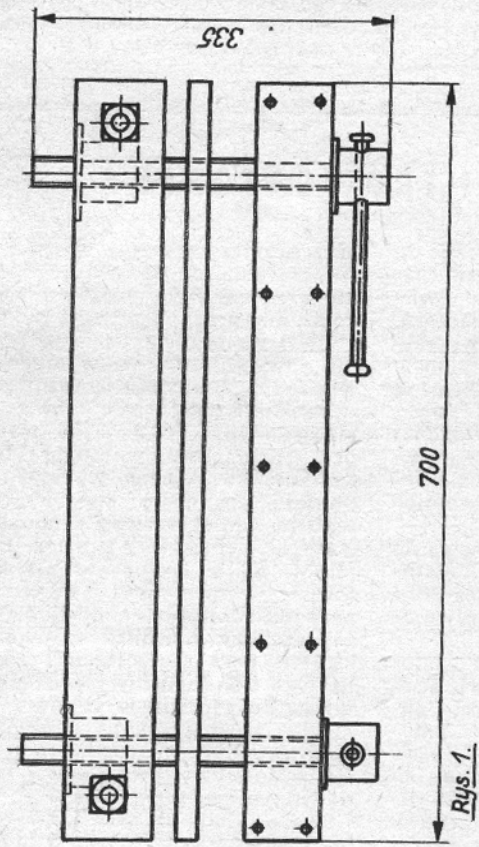
Inną zaletą tej prasy jest zastosowanie w jej budowie dwóch śrub dodatkowych umożliwiających zamocowywanie jej do stołu w położeniu poziomym.

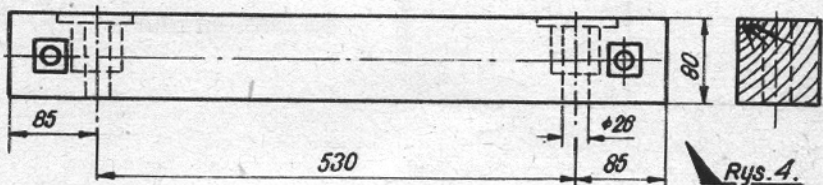
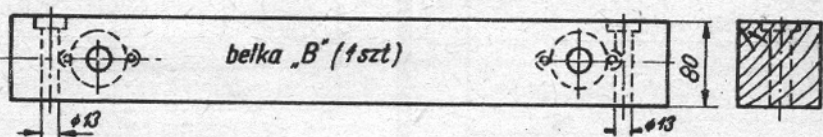
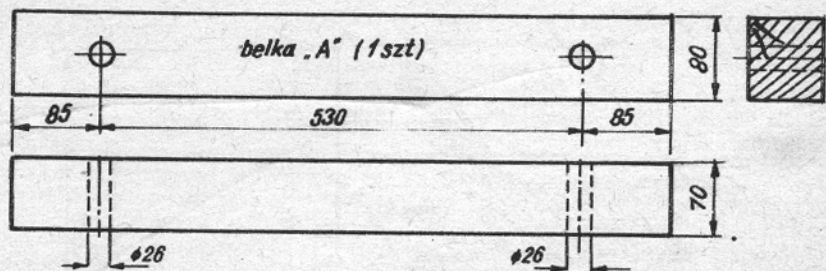
Trzecią zaletą jest wygodne obsługiwanie prasy przez słabsze fizycznie osoby, gdyż nie zachodzi potrzeba przenoszenia jej i zamocowywania w docisku strugnicy

oraz przytrzymywanie w czasie obcinania książek. Jedyną czynnością, którą należy wykonać, jest zmiana położenia prasy z pozycji pionowej (rys. 2) na pozycję poziomą (rys. 3) lub odwrotnie, co nie wymaga prawie żadnego wysiłku fizycznego.

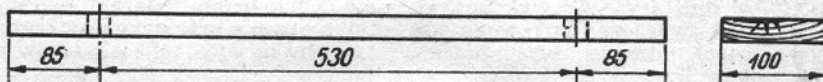
Pozostałe zalety to całkowite bezpieczeństwo i higieniczne warunki pracy przy obsługiwaniu prasy oraz znacznie zwiększona jej wydajność (mniej czynności pomocniczych, szybsze zamocowywanie sprasowanych elementów, zupełne wyeliminowanie niebezpiecznych momentów, a tym samym i wypadków przy wkładaniu i wyjmowaniu książek, wyeliminowanie z obcinania książek noża tarczowego i związanych z tym uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia wysiłków.

Poza wymienionymi czynnikami budowa prasy ulepszonej nie różni się zasadniczo od budowy prasy dawniejszego typu. Tak samo jak i tamta składa się ona z dwóch belek drewnianych (A i B) o przekroju 70×80 mm i 80×80 mm i długo-

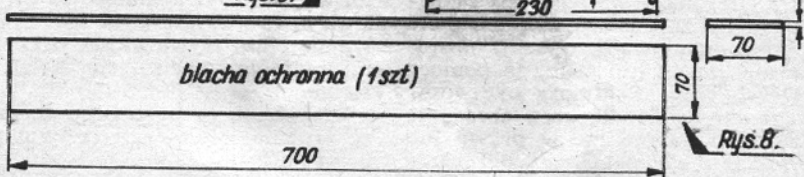
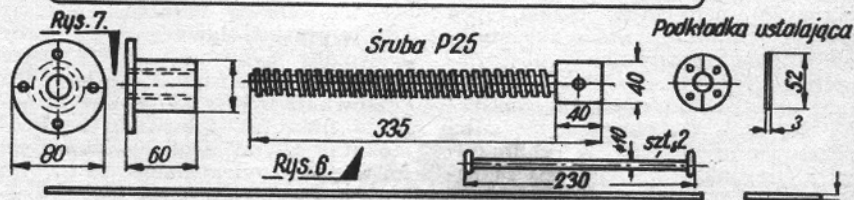

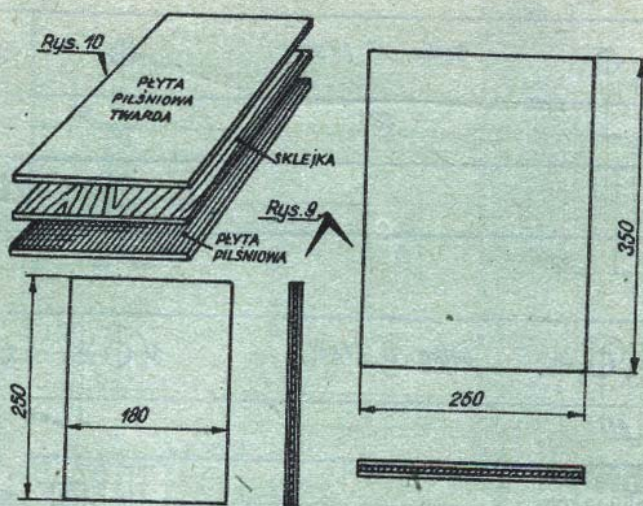

Rys. 4.

Rys. 5.

ści 700 mm (rys. 4) wykonanych z drewna twardego (bukowego lub grabowego), dobrze wysuszonego, bez sęków i pęknięć.

Pomiędzy belkami znajduje się również deska oporowa (C) z drewna tej samej jakości o wymiarach $20 \times 100 \times 700$ mm (rys. 5). W belce (A) są zamocowane za pomocą metalowych podkładek ustalających (dwuczęściowych) dwie śruby stalowe z głowicami walcowymi i pokrętłami (rys. 6). Podkładki ustalające umożliwiają swobodne obracanie się śrub w belce bez możliwości przesuwania się ich w jakimkolwiek kierunku. W belce (B) są zamocowane za pomocą wkrętek dwie tulejki gwintowane (rys. 7) dostosowane do gwintu śrub, za pomocą których belka (A) może być dosuwana do belki (B) przez obracanie obu śrub pokrętłami w prawo lub odsuwana od niej przez obracanie ich w lewo. Deska oporowa (C) o wym. $20 \times 100 \times 700$ mm spełnia w prasie rolę pomocniczą jako opór

dla obcinanych książek i posiada tylko otwory przelotowe na śruby.

Śruby są wykonane z wałków stalowych i mają cylindryczne głowice, w których są zamocowane pokrętła.

Śruby te różnią się zasadniczo od śrub drewnianych, gdyż nie mają nakrętek i osobnego pokrętła, a ponadto w przeciwieństwie do śrub drewnianych są ruchome, podczas gdy w prasach dawnego typu śruby drewniane były osadzone w belce nieruchomo, a dosuwanie belek i ich rozsuwanie było dokonywane za pomocą nakrętek drewnianych. Prostokątny gwint śrub — zapewnia im większą wytrzymałość od gwintu śrub drewnianych, gdyż nie wykruca się i nie zrywa nawet przy najmocniejszym dociśnięciu belek do siebie.

Ulepszenia te powodują, że prasa ze śrubami stalowymi (głównymi i pomocniczymi) zapewnia wygodniejsze warunki pracy i ułatwia zachowanie przy niej właściwej postawy ciała.

Wykonanie prasy we własnym zakresie nie powinno nastężyć większych trudności, ponieważ wszystkie części metalowe (śruby z pokrętłami, podkładkami i tulejkami) można nabyć gotowe w sklepach z artykułami metalowymi (pod nazwą śrub do strugnic stolarskich), a belki i deskę oporową można również nabyć w Okręgowej Pracowni Dydaktycznej Pracy Ręcznej w Warszawie przy ul. Hipotecznej 8.

Praca wykonawcza ogranicza się w zasadzie do wyznaczenia i wywiercenia w belkach i desce oporowej odpowiednich otworów na śruby, do wydłutowania gniazd i osadzenia w nich tulejek gwintowanych oraz do przykręcenia podkładek ustalających, założenia w otwory śrub pomocniczych i zabezpieczenia powierzchni belki (A) blachą cynkową (E) (rys. 8).

Do prac wykończających należy odpowiednio wygładzenie powierzchni belek i deski oporowej i zaciągnięcie ich politurą albo bezbarwnym lakierem oraz sprawdzenie ich wymiarów i kształtu z wymiarami podanymi na zamieszczonych rysunkach.

Oprócz prasy niezbędnym jej uzupełnieniem są deski do prasowania, pomiędzy które wkłada się i zaprasowuje książki, bruliony i inne elementy introligatorskie (okładki, grzbiety itp.). Deski do prasowania o wymiarach $250 \times 180 \times 12$ mm oraz $350 \times 250 \times 12$ mm (w ilości po 2 sztuki) (rys. 9) możemy wykonać ze sklejki drewnianej grub. 4 mm oraz z płyt pilśniowych twardych tej samej grubości, którymi oklejamy sklejkę z obu stron (gładką stroną na zewnątrz) za pomocą kleju kazeinowego albo mocznikowego (rys. 10).

Deski po wyschnięciu kleju zaleca się zagruntować gorącym pokostem i powlec bezbarwnym lakierem albo zaciągnąć politurą. Wykonane w ten sposób deski odznaczają się dużą twardością i wytrzymałością na zwichrowanie i skręcanie, niewielką grubością i niską ceną.

Do umocowania prasy i przechowywania jej wraz z deskami i strugiem introligatorskim potrzebny będzie odpowiedni stolik z półką, którego opis wykonania zamieścimy w następnym artykule.

Michał Rosolak